



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

cu privire la importul unor bunuri (importul a 140 de metri cubi de material lemnos)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Adunarea Populară a UTA Gagauzia, autor nemijlocit - Adunarea Populară a Găgăuziei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Finalitatea propunerii înaintate constă în introducerea în țară și scutirea de la plata drepturilor de import a 140 metri cubi de material lemnos, clasificat la poziția tarifară 4407, achiziționate de la o persoană fizică din Ucraina, fără drept de înstrăinare.

În acest sens, se propune derogarea de la prevederile Codului vamal al Republicii Moldova nr.1149 din 20 iulie 2000, ale Codului fiscal nr. 1163 din 24 aprilie 1997, ale Legii nr.1380 din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal și a Legii nr.172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor.

La modul concret, proiectul de lege stabilește scutirea de la plata drepturilor de import a următoarelor materiale lemnoase:

1. 28 metri cubi de bârne tăiate (150 x 100 x 6000);
2. 32 metri cubi de schândură tăiată (200 x 50 x 6000);
3. 5 metri cubi de schândură tăiată (150 x 50 x 6000);
4. 46 metri cubi de scândură tăiată (120 x 30 x 6000);
5. 29 metri cubi de schândură tăiată (120 x 40 x 6000).

Materialele lemnoase importate vor fi utilizate pentru construcția unei biserici în satul Copceac, UTA Găgăuzia.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică necesitatea elaborării și promovării proiectului. Deși sunt formal respectate rigorilor statuate în art.20 al Legii privind actele legislative nr.780 din 27.12.2001 referitor la fundamentarea proiectului de act legislativ, promovarea unui astfel de proiect consolidează fenomenul nefavorabil al exceptării frecvente și abuzive de la normele legislației în vigoare.

Salutăm intenția locuitorilor de a construi un locaș de cult în Republica Moldova, însă, pentru a nu prejudicia bugetul public național, considerăm că facilitarea/scutirea de la careva plăți prestabilite de legislație trebuie acceptată doar în cazurile în care este confirmată respectarea interesului public general și nu doar a unui cerc restrâns de subiecți. În acest context, considerăm oportun modificarea/completarea legislației naționale, cu stabilirea categoriilor de bunuri/mărfuri utilitatea cărora asigură interesul public general, cu scutirea acestora de la plata drepturilor de import.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Realizarea proiectului de lege va diminua baza impozabilă a bugetului de stat al Republicii Moldova. Conform cadrului normativ actual, reprezentat de art.117 al Codului vamal nr.149/2000, drepturile de import percepute în acest caz, se compun din: a) taxa vamală; b) taxa pe valoarea adăugată; c) taxa pentru proceduri vamale.

Conform Legii nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, lemnul și materialele lemnoase (pozițiile tarifare 4403 – 4421) au taxă vamală de import – „zero”. Cu toate acestea, urmează a fi plătite taxa pe valoare adăugată, de 20% (conform art.96 lit.a) al Codul fiscal nr.1163/1997) din valoarea mărfii importate și taxa pentru proceduri vamale.

Costul materialului lemnos procurat este de 19 600 dolari SUA, care determină necesitatea achitării taxei pe valoare adăugată (în mărime de 20%) de 3920 dolari SUA (70 863 lei după cursul BNM din 15.06.2015). La taxa pe valoare adăugată se plusează taxa pentru proceduri vamale, care conform Anexei nr.2 a Legii nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal, constituie 0,4% din valoarea în vamă a mărfii, dar nu mai mult de 1800 euro. La modul concret calculat, 0,4% din 19 600 dolari SUA constituie 78 dolari SUA (1413 lei după cursul BNM din 15.06.2015).

Per total, bugetul de stat nu va încasa suma de 72 276 lei (70863 + 1413).

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

În urma examinării proiectului și a legislației în domeniu, constatăm că acesta stabilește derogări de la regula generală, promovează exclusiv interesele locuitorilor satului Copceac fiind discriminați alți subiecți aflați într-o situație juridică similară, dar care se conformează legislației naționale prin prisma achitării drepturilor de import.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domeniile în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării, proiectul legii privind importul unor bunuri și nota informativă la acesta erau publicate pe site-ul oficial al Parlamentului: www.parlament.md, ceea ce atestă faptul că proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile art. 8-12 ale Legii nr.239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

Obiecție generală întregului proiect.

Atragem atenția asupra faptului că în ultimul timp tot mai frecvent sunt promovate proiecte care au obiect de reglementare derogări de la prevederile Codului vamal și Codului fiscal – cum ar fi:

Legea nr.37/21.03.2014 privind importul unor bunuri;

Legea nr.290/06.12.2013 privind importul și procurarea unor bunuri (mărfuri), lucrări și servicii conexe pe teritoriul Republicii Moldova;

Legea nr.279/21.11.2013 privind importul unor bunuri;

Legea nr.251/25.10.2013 privind importul unor bunuri;

Legea nr.250/25.10.2013 privind importul unor bunuri;

Legea nr.243/25.10.2013 privind importul unor bunuri;

Legea nr.242/18.10.2013 privind importul unor bunuri;

Legea nr.129/04.07.2013 privind importul și procurarea pe teritoriul Republicii Moldova a unor servicii și bunuri; etc.

Proiectul expertizat riscă anume prin elementul său de derogare să contravină art.4 alin.(2) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, care stabilește principiile de bază ale legiferării: „Actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației”.

În altă ordine de idei, prin astfel de derogări de la cadrul normativ actual stabilit prin Codul vamal și Codul fiscal, subiecții de drept sunt încurajați să încalce norma generală și sub diverse pretexte identifică mijloace legale de eludare a cadrului legal general. Este necesară examinarea minuțioasă a solicitărilor de acest gen, pentru a nu admite promovarea intereselor de grup în detrimentul interesului public.

Recomandarea: În acest context, considerăm oportun și recomandăm modificarea/completarea legislației naționale, astfel încât să fie stabilite în mod exhaustiv toate ipotezele, toate categoriilor de bunuri/mărfuri care sunt scutite de la plata drepturilor de import (cu condiția respectării interesului public general, fără dreptul de a le înstrăina).

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Roman Starașciuc
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
15 Iunie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*